

Fredning om gamle Vejspor.

Meddelt af Kammerherre G. Stemann, Ribe.

I sin Artikel „Alslev Sogn“ i „Fra Ribe Amt 1920“ henledte Lærer H. P. H. Novrup Opmærksomheden paa, at der i Alslev Sogn findes Hedearealer med en Mængde Vejspor fra gamle Dage. Senere reiste Konsul Breinholt og Skovrider Heineth Spørgsmaalet om Fredning af saadanne Arealer, og sidstnævnte meddelte mig i November 1920, at Eieren af Alslev Vandmølle, A. Schack, var villig til uden Vederlag at stille et ham tilhørende Areal med saadanne Spor Nord for Møllen paa indtil tre Tdr. Land til Raadighed for „Historisk Samfund for Ribe Amt“ saaledes, at der blev tinglæst Fredningsdeklaration derpaa. Samtidig gjorde Skovrider Heineth opmærksom paa, at lignende og maaske mindst lige saa gode Spor fandtes i Varde Kommunes søndre Plantage paa et endnu ikke tilplantet Areal, paa hvilket der mulig ogsaa kunde opnaas Fredningsdeklaration.

Fra Direktøren for Nationalmuseets 2den Afdeling, fra hvem man havde udbedt sig en Udtalelse om Sagen, modtog man under 4. Januar d. A. følgende Svar: „Som Svar paa Deres Skrivelse af 2. ds. angaaende den paatænkte Fredlysning af en Samling Vejspor i Alslev og paa Varde Kommunes søndre Plan-

tages Grund skal jeg — idet jeg tilbagesender det modtagne — ikke undlade at meddele, at Nationalmuseets 2den Afdeling helt vil kunne anbefale de stillede Forslag. Med Hensyn til Sagens rent praktiske Løsning vil det vel være det bedste, at det paagældende Areal fredlyses under „Historisk Samfund for Ribe Amt“, som har Fortjenesten af at have reist denne Sag, idet det dog i Deklarationen udtrykkeligt tilføies, at Tilsynet i Tilfælde af Samfundets Opløsning skal overgaa til Nationalmuseets 2den Afdeling. Naar Fredningsdeklarationen er tinglæst, vil det være at anbefale, at det ved denne baandlagte Areal synligt afmærkes paa en eller anden Maade i Terrænet. Med Hensyn til andre Spørgsmaal vedrørende Sagens Gennemførelse og Ordning skal Museet til enhver Tid være til Tjeneste med Raad og Daad, ikke alene fordi det hilser dette Udslag af Kærlighed til Fortidsminderne med Glæde, men ogsaa fordi det mener, at karakteristiske Typer paa gamle Veje i høj Grad fortjener at blive fredlyste.“

Den 18. Januar d. A. skrev Bestyrelsen da til Mølle-eier Schack om Sagen, og den 23. s. M. svarede denne, at det vilde være ham en Glæde at overlade 2 à 3 Tdr. Land med gamle Vejspor paa det ham tilhørende Hedeareal Mtr. Nr. 7 p. af Toftnæs, Alslev Sogn, der mod Nord grænser ind til Varde søndre Plantage, saaledes, at der lægges Fredningsdeklaration paa samme, til „Historisk Samfund for Ribe Amt“.

Derefter ansøgte Bestyrelsen under 2. Febr. d. A. Varde Byraad om at lægge en lignende Fredningsbestemmelse paa et Varde Kommune tilhørende i Varde søndre Plantages Afdeling 39 op til Toftnæs og Alslev Heder beliggende Areal af Mtr. Nr. 11 b og 17 b.

Toftnæs, Alslev Sogn, paa hvilket findes ca. 18 gamle udprægede Vejspor. Varde Byraad imødekom Bestyrelsens Henvendelse.

De to Deklarationer aftrykkes nedenfor.

Medens Vejsporene paa Mtr. Nr. 7 p. af Toftnæs føre i Retning af Hjerting, føre Sporene paa det fredede Areal af Varde søndre Plantage i Retning af Strandby.

Saa vel til Mølleeier A. Schack som til Varde Byraad har Bestyrelsen udtalt sin Tak for den Imødekommenhed, der i denne Sag er vist „Historisk Samfund for Ribe Amt“, og den Interesse for Fredning af Fortidsminder, der saaledes er lagt for Dagen.

Det saaledes fredede Areal af Mtr. Nr. 7 p. afmærkes med 4 større Sten, en i hvert Hjørne; omkring det fredede Areal af Mtr. Nr. 11 b og 17 b er pløiet 3 brede Furer, hvorhos den sydlige Side, imellem Arealet og Strandbyveien, er tilplantet med Bjergfyr, hvilket ogsaa er Tilfældet med den østlige Del, medens den nordvestlige vil blive tilplantet i kommende Efteraar.

Stpl. 1 Kr.

Deklaration.

Underskrevne Mølleejer A. Schack, Alslev Mølle, fastsætter herved for mig og efterfølgende Eiere af Hedeparcellen Matr. Nr. 7 p. Toftnæs, at et Areal med gamle Veie bestaaende af ca. 3 Tdr. Land af Parcelens nordlige Del, der grænser mod Nord ind til Varde Kommunes Plantage, mod Øst til Matr. Nr. 10 a Toftnæs og mod Vest til Matr. Nr. 4 a Toftnæs, skal være fredet saaledes, at der deri ingensinde uden Samtykke af „Historisk Samfund for Ribe Amt“ maa foretages noget som helst Arbeide, Pløining, Saaning, Plant-

ning etc., der i mindste Maade kan udslette de paa Arealet gaaende gamle Veispor, og „Historisk Samfund for Ribe Amt“ skal være berettiget til naarsomhelst at lade Arealet synligt afmærke i Terrænet, og saadan Afmærkning saavel som de øvrige Arbeider. Samfundet maatte finde formaalstjenlige til de gamle Veispors Fredning, skal Parcellens Eiere og Brugere altid respektere.

Overtrædelse af denne Deklarations Bestemmelser skal være undergivet Paatale af „Historisk Samfund for Ribe Amt“ eller Nationalmuseets 2den Afdeling, saafremt Samfundet maatte blive opløst.

Nærværende Deklaration bliver at tinglæse som Hæftelse paa Parcellen Matr. Nr. 7 p. Toftnæs, i hvilken Henseende Retsanmærkning frafalder om hvilende Hæftelser.

Til Bekræftelse med min Underskrift vidnesfast.

Alslev Mølle p. t. Varde, den 7. Juli 1921.

A. Schack.

Til Vitterlighed:

H. Knudsen. Niels Jensen.

§ 12 — 5 Kr. 00 Øre	} Læst i Varde Købstads- og Landjurisdiktions samt Øster og Vester Herreders Ret den 13. Juli 1921. Indført i Pantebog 21 Fol. 116.
§ 14 — 0 „ 50 „	
§ 21 — 0 „ 50 „	
<hr/> 6 Kr.	
Sex Kroner.	

Harry Clausen,
const.

H. Andresen.

Stpl. 1 Kr.

Deklaration.

I den Varde Købstadkommune tilhørende Plantage findes paa et ubeplantet Areal under Afdeling 39 — i

Parcelen Matr. Nr. 11 b og 17 b Toftnæs — ca. 5 Tdr. Land med ca. 18 gamle udprægede Veispor, der oprindeligt har været Veie fra Varde til Strandby. Sporene ligger ca. 300 Alen fra den nuværende Strandby-vei og løber omtrent parallelt med denne.

I Henhold til Varde Byraads Vedtagelse i dets Møde den 3. Mai d. A. fastsætter Byraadet herved paa Kommunens Vegne, at bemeldte Areal og de nævnte paa samme gaaende gamle Veispor fremtidig skal være fredet, og Tilsynet med Fredningen overdrages til Bestyrelsen af „Historisk Samfund for Ribe Amt“ og i Tilfælde af Samfundets Opløsning til Nationalmuseets 2den Afdeling, Fredningen skal ikke alene angaae de gamle Veispor, men ogsaa Vegetationen og Dyrelivet, saaledes at det i alle Henseender bliver et fredet Areal, hvor ingensomhelst Forandring maa foretages og ingen Jagt finde Sted. Arealet bliver ved Kommunens Foranstaltning afgrænset ved Brandlinier.

Nærværende Deklaration bliver at tinglæse, i hvilken Henseende Retsanmærkning frafalder, og med Hensyn til Beliggenheden henvises til hoshæftede Skitse.

Varde Byraad, den 7. Juli 1921.

P. B. V.

Niels Jensen.

§ 12 — 5 Kr. 00 Øre	} Læst i Varde Købstads- og Landjurisdiktions samt Øster og Vester Herreders Ret den 13. Juli 1921. Indført i Pantebog 21 Fol. 116.
§ 14 — 0 „ 50 „	
§ 21 — 0 „ 50 „	
<hr/> 6 Kr.	
Sex Kroner.	

En Skitse (vedhæftet) forevist.

Harry Clausen,
const.

H. Andresen.